

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**
Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

**Комітет Верховної Ради України
з питань бюджету**

Кабінет Міністрів України

Рахункова палата України

На виконання доручень Прем'єр-міністра України Шмигала Д.А. від 13.07.2021 № 33149/1/1-21 до листа Рахункової палати України від 06.07.21 № 07-1546 та від 16.07.2021 № 33149/3/1-21 до листа Комітету Верховної Ради України з питань бюджету від 15.07.2021 № 04-13/12-2021/234759 Міністерством юстиції України опрацьовано Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Державною судовою адміністрацією України на забезпечення заходів з інформатизації, затверджений рішенням Рахункової палати України від 22.06.2021 № 14-1, і в межах компетенції повідомляє.

Стосовно рекомендації стосовно внесення змін до Закону України від 02.06.2016 № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон № 1402-VIII) у частині забезпечення надання суддям повного доступу до автоматизованих інформаційних і довідкових систем, реєстрів та інших баз даних держателем (адміністратором) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування, повідомляємо таке.

Преамбулою Закону № 1402-VIII встановлено, що цей Закон визначає організацію судової влади та здійснення правосуддя в Україні, що функціонує на засадах верховенства права відповідно до європейських стандартів і забезпечує право кожного на справедливий суд.

Натомість порядок доступу до автоматизованих інформаційних і довідкових систем, реєстрів та інших баз даних регулюється спеціальними нормативно-правовими актами.

Так, відносини, які виникають у сфері державної реєстрації юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб – підприємців, регулюються Законом України від 15.05.2003 № 755-IV «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» (далі – Закон № 755-IV).

З метою забезпечення державних органів та органів місцевого самоврядування, а також учасників цивільного обороту достовірною інформацією про юридичних осіб, громадські формування, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб - підприємців створено Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі – Єдиний державний реєстр) (частина перша статті 7 Закону № 755-IV).

Згідно з пунктом 12 частини першої статті 8 Закону № 755-IV портал електронних сервісів юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі – портал електронних сервісів) забезпечує доступ державних органів, у тому числі судів, органів Національної поліції, органів прокуратури, органів Служби безпеки України, а також

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 38853/10596-4-21/11.3.1 від 23.07.2021

Підписувач Банчук Олександр Анатолійович

Сертифікат 12A1C72050EC685404000000175A050084560D00

Дійсний з 19.09.2019 13:14:30 по 19.09.2021 13:14:30

1141/05-1
23 09.2021

органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб до відомостей з Єдиного державного реєстру.

Відповідно до частини сьомої статті 11 Закону № 755-IV державні органи, зокрема суди, безоплатно отримують відомості з Єдиного державного реєстру з метою здійснення ними повноважень, визначених законом, виключно в електронній формі через портал електронних сервісів за процедурою, визначеною Порядком надання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 10.06.2016 № 1657/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10.06.2016 за № 839/28969 (зі змінами) (далі – Порядок).

Так, відповідно до пункту 1 розділу VI Порядку доступ суддів до відомостей Єдиного державного реєстру забезпечується через портал електронних сервісів, у тому числі шляхом автоматизованого доступу з використанням програмних засобів ведення інформаційно-телекомунікаційних систем відповідних державних органів за допомогою прикладного програмного інтерфейсу Єдиного державного реєстру, шляхом отримання витягу з Єдиного державного реєстру в електронній формі, а також до документів, що містяться в реєстраційній справі, в електронній формі (далі – Доступ).

Доступ надається виключно посадовим особам державних органів технічним адміністратором Єдиного державного реєстру у режимі реального часу в електронному вигляді інформаційно-телекомунікаційними засобами із застосуванням засобів технічного та криптографічного захисту інформації відповідно до Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах».

Порядок функціонування порталу електронних сервісів юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, затверджений наказом Міністерства юстиції України від 23.03.2016 № 784/5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.03.2016 за № 427/28557 (зі змінами) (далі – Порядок функціонування порталу).

Доступ державних органів до відомостей з Єдиного державного реєстру за допомогою програмних засобів ведення Порталу надається технічним адміністратором Єдиного державного реєстру на підставі договору, укладеного з відповідним державним органом, органом місцевого самоврядування, у трудових відносинах з яким перебуває користувач, що відповідно до Закону має право на отримання інформації шляхом генерування особистого логіна та пароля такому користувачу. Доступ до відомостей з Єдиного державного реєстру надається користувачам з метою їх перегляду, копіювання та друку (абзац перший, другий пункту 6 Порядку функціонування порталу).

Звертаємо увагу, що Єдиний державний реєстр наразі знаходиться у стані формування та може не містити інформацію про юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, зареєстрованих до 01.07.2004 та не включених до Єдиного державного реєстру.

Щодо доступу судів до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно (далі – Державний реєстр прав) інформуємо, що відносини, що виникають у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, урегульовані Законом України від 01.07.2004 № 1952-IV «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (далі – Закон № 1952-IV).

Державний реєстр прав – єдина державна інформаційна система, що забезпечує обробку, збереження та надання відомостей про зареєстровані речові права на нерухоме майно та їх обтяження, про об'єкти та суб'єкти таких прав.

Умови, підстави, процедуру надання інформації судам з Державного реєстру прав визначено, зокрема, статтею 32 Закону № 1952-IV та Порядком доступу до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, затвердженим постановою Кабінету Міністрів

України від 25.12.2015 № 1127 «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (зі змінами) (далі – Порядок¹).

Частина третя статті 32 Закону № 1952-IV, зокрема встановлює, що для посадових осіб органів суду інформація з Державного реєстру прав у зв'язку із здійсненням ними повноважень, визначених законом, надається за суб'єктом права чи за об'єктом нерухомого майна в електронній формі шляхом безпосереднього доступу до Державного реєстру прав, за умови ідентифікації відповідної посадової особи за допомогою електронного цифрового підпису.

Доступ користувачів до Державного реєстру прав надається (припиняється) на підставі договору, укладеного з технічним адміністратором цього реєстру, крім випадку надання посадовим особам державних органів автоматизованого доступу з використанням програмних засобів ведення інформаційно-телекомунікаційних систем відповідних державних органів за допомогою прикладного програмного інтерфейсу Державного реєстру прав.

Технічний адміністратор Державного реєстру прав укладає договір у разі, коли користувачем є, зокрема посадова особа державного органу, – з відповідним органом, у якому працює такий користувач (пункти 3, 4 Порядку¹).

Відповідно до пункту 6 Порядку¹ форма та зміст інформації з Державного реєстру прав, що можуть бути отримані шляхом доступу до зазначеного реєстру, визначаються у Порядку ведення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 № 1141 (зі змінами) (далі – Порядок²).

Пошук відомостей Державного реєстру прав здійснюється відповідно до Порядку² (абзац другий пункту 7 Порядку¹).

Надання інформації з Державного реєстру прав в електронній формі з безпосереднім доступом до цього реєстру забезпечується за допомогою програмних засобів його ведення шляхом здійснення користувачем пошуку відомостей Державного реєстру прав, завантаження та перегляду в електронній формі для їх подальшого використання, зокрема друку (абзац перший пункту 7 Порядку¹).

Також інформуємо, що згідно з пунктом 1 наказу Міністерства юстиції України від 25.06.2015 № 1059/5 «Деякі питання щодо визначення адміністратора Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25.06.2015 за № 754/27199, державне підприємство «Національні інформаційні системи» (вул. Бульварно-Кудрявська, 4, м. Київ, 04053) (далі – ДП «НАІС») визначено адміністратором Єдиних та Державних реєстрів, створення та забезпечення функціонування яких належить до компетенції Міністерства юстиції України.

Отже, з метою отримання доступу до Державного реєстру прав та Єдиного державного реєстру необхідно звертатися до ДП «НАІС» для укладання відповідного договору.

Щодо доступу судів до Державного реєстру актів цивільного стану громадян (далі – Реєстр) зазначаємо, що згідно з частиною першою статті 11 Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» Реєстр – це державна електронна інформаційна система, яка містить відомості про акти цивільного стану, зміни, що вносяться до актових записів цивільного стану, їх поновлення та анулювання та відомості про видачу свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану і про видачу витягів з нього.

Відповідно до пункту 4 Порядку ведення Державного реєстру актів цивільного стану громадян, затверджененого постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.2007 № 1064 (далі – Порядок³) інформація про особу, яка міститься в Реєстрі, конфіденційна.

Пунктом 16 Порядку³ передбачено, що на безоплатне отримання витягу з Реєстру мають право, зокрема, суди (судді), якщо запит зроблено у зв'язку із здійсненням ними повноважень, визначених актами законодавства.

Водночас нормами законодавства не передбачено надання суддям безоплатного доступу до Реєстру.

Крім того, на підставі ухвали (письмового запиту) суду (судді) у зв'язку зі справами, що перебувають у його провадженні, а також на письмові запити, інших державних органів, якщо запит зроблено у зв'язку зі здійсненням ними повноважень, визначених актами законодавства, із зазначенням мети їх витребування видаються копії актових записів цивільного стану (пункт 19 розділу IV Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні, затверджених наказом Міністерства юстиції України 18.10.2000 № 52/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України 24.12.2010 за № 3307/5)).

Додатково повідомляємо, що наказом Державної судової адміністрації України, Міністерства юстиції України від 12.03.2021 № 69/941/5 затверджено Порядок електронної інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром судових рішень та Реєстром.

Враховуючи вищевикладене, необхідність внесення змін до Закону № 1402-VIII в частині надання доступу суддям до автоматизованих інформаційних і довідкових систем, реєстрів та інших баз даних відсутня, оскільки зазначене питання не є предметом регулювання Закону № 1402-VIII, а регламентовано нормами спеціальних нормативно-правових актів.

Заступник Міністра

Олександр БАНЧУК